

Finansutskottets betänkande 2023/24:FiU25

Statlig förvaltning och statistikfrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkanden om statlig förvaltning och statistikfrågor, exempelvis inom områdena den statliga myndighetsstrukturen, statliga myndigheters kostnader, digitalisering och it inom den statliga förvaltningen samt staten som arbetsgivare. Motionsyrkandena avstyrks bl.a. med hänvisning till regeringens pågående beredningsarbete och till att den statliga förvaltningspolitiken i stor utsträckning bygger på att myndigheterna själva avgör hur verksamheten ska organiseras för att på bästa sätt tillgodose samhällets behov.

I betänkandet finns tio reservationer (S, SD, V, C, MP).

Behandlade förslag

Cirka 25 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Den statliga myndighetsstrukturen	6
Statliga myndigheters kostnader	7
Digitalisering och it i den statliga förvaltningen	8
Lokal statlig service	10
Statliga myndigheter som drivkraft för flygets klimatomställning	11
Åtgärder mot korruption och otillbörlig påverkan i statliga myndigheter	12
Staten som arbetsgivare	14
Statens fastighetsförvaltning	15
Försäljning av statliga bolag	17
Gränsöverskridande statistik	18
Reservationer	19
1. Den statliga myndighetsstrukturen, punkt 1 (SD)	19
2. Digitalisering och it i den statliga förvaltningen, punkt 3 (C)	19
3. Lokal statlig service, punkt 4 (S, MP)	20
4. Åtgärder mot korruption och otillbörlig påverkan i statliga myndigheter, punkt 6 (MP)	21
5. Staten som arbetsgivare, punkt 7 (V)	22
6. Staten som arbetsgivare, punkt 7 (MP)	22
7. Statens fastighetsförvaltning, punkt 8 (S)	23
8. Statens fastighetsförvaltning, punkt 8 (C)	24
9. Statens fastighetsförvaltning, punkt 8 (MP)	25
10. Gränsöverskridande statistik, punkt 10 (S)	25
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	27
Motioner från allmänna motionstiden 2023/24	27

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Den statliga myndighetsstrukturen

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:468 av Matheus Enholm m.fl. (SD) yrkande 1 och

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkande 1.

Reservation 1 (SD)

2. Statliga myndigheters kostnader

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:553 av Sten Bergheden (M) yrkande 2 och

2023/24:2258 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2.

3. Digitalisering och it i den statliga förvaltningen

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:39 av Mattias Bäckström Johansson (SD) och

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkandena 5 och 6.

Reservation 2 (C)

4. Lokal statlig service

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1358 av Lars Isacson m.fl. (S) yrkande 5 och

2023/24:1874 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 1.

Reservation 3 (S, MP)

5. Statliga myndigheter som drivkraft för flygets klimatomställning

Riksdagen avslår motion

2023/24:2414 av Helena Gellerman (L).

6. Åtgärder mot korruption och otillbörlig påverkan i statliga myndigheter

Riksdagen avslår motion

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 163–165.

Reservation 4 (MP)

7. Staten som arbetsgivare

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:647 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 15 och

2023/24:2705 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4.

Reservation 5 (V)

Reservation 6 (MP)

8. Statens fastighetsförvaltning

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:114 av Robert Stenkvist (SD),

2023/24:1709 av Teresa Carvalho och Hans Ekström (båda S),

2023/24:1832 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S),

2023/24:1885 av Amanda Lind och Jacob Risberg (båda MP) yrkande 12,

2023/24:2454 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 16,

2023/24:2468 av Christofer Bergenblock och Catarina Deremar (båda C) och

2023/24:2686 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 22.

Reservation 7 (S)

Reservation 8 (C)

Reservation 9 (MP)

9. Försäljning av statliga bolag

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:2107 av Jesper Skalberg Karlsson och Louise Meijer (båda M) yrkandena 1 och 4 samt

2023/24:2537 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 3.

10. Gränsöverskridande statistik

Riksdagen avslår motion

2023/24:1586 av Gunilla Svantorp (S).

Reservation 10 (S)

Stockholm den 27 februari 2024

På finansutskottets vägnar

Edward Riedl

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Edward Riedl (M), Mikael Damberg (S), Oscar Sjöstedt (SD), Gunilla Carlsson (S), Dennis Dioukarev (SD), Björn Wiechel (S), Ingela Nylund Watz (S), Charlotte Quensel (SD), Ida Drougge (M), Ida Gabrielsson (V), Hans Eklind (KD), David Perez (SD), Janine Alm Ericson (MP), Cecilia Rönn (L), Eva Lindh (S), Adam Reuterskiöld (M) och Ulrika Liljeberg (C).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet 27 motionsyrkanden om statlig förvaltning och statistikfrågor från allmänna motionstiden 2023/24. Motionsyrkandena handlar bl.a. om den statliga myndighetsstrukturen, digitalisering och it i den statliga förvaltningen, åtgärder mot korruption och otillbörlig påverkan i statliga myndigheter, staten som arbetsgivare, statens fastighetsförvaltning samt en fråga om gränsöverskridande statistik. Motionsyrkandena finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Den statliga myndighetsstrukturen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om den statliga myndighetsstrukturen med hänvisning till regeringens pågående arbete. Utskottet framhåller att det finns behov av att ompröva det offentliga åtagandet där så är lämpligt och se över myndigheternas uppgifter. Jämför reservation 1 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:468 av Matheus Enholm m.fl. (SD) yrkande 1 anförs att det är viktigt att rätt myndighet gör rätt saker för att uppnå en ändamålsenlig förvaltning och för att hushålla med statens resurser. Enligt motionärerna behöver det göras en myndighetsinventering för att ta reda på vilka myndigheter som inte är samhällsnyttiga. I motion 2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkande 1 anförs att regeringen bör överväga en stor myndighetsreform med genomgång och prioritering av Sveriges myndigheter i syfte att minska antalet myndigheter, öka deras effektivitet och fokusera på kärnuppgiften.

Pågående arbete

I budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 2 avsnitt 4.5) anger regeringen att medborgarnytta, effektivitet och förenkling är ledord för all statlig verksamhet och att statsförvaltningen alltid ska vara öppen för omprövning och prioritering. Regeringen konstaterar att det finns ett behov av att ompröva det offentliga åtagandet där så är lämpligt och att se över myndigheternas uppgifter. Statsförvaltningen behöver enligt regeringen bli mindre fragmenterad och mer fokuserad på myndigheternas kärnuppgifter.

Regeringen har gett Statskontoret i uppdrag att kartlägga och analysera myndigheternas informations- och kommunikationsverksamhet (Fi2023/02202). Vidare har en särskild utredare fått i uppdrag att göra en översyn av små myndigheters uppgifter och organisering (dir. 2023:132). I budgetpropositionen anges även att arbetet med att minska antalet myndigheter nu påbörjas genom att t.ex. pröva ett antal myndighets-sammanslagningar.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om att minska antalet myndigheter har behandlats tidigare av utskottet, senast i förra årets betänkande om statlig förvaltning och statistikfrågor (bet. 2022/23:FiU25). Yrkandena avstyrktes med hänvisning till både regeringens pågående arbete med att effektivisera statsförvaltningen och ansvarsfördelningen mellan riksdagen och regeringen inom den statliga förvaltningspolitikens område. Ansvarsfördelningen innebär att regeringen styr riket under ansvar inför riksdagen och att det är regeringen som lägger ned, ombildar och inrättar verksamheter vid olika tillfällen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen för 2024 redovisar sitt arbete för en effektivare statsförvaltning med ökat fokus på medborgarnytta. Liksom regeringen anger finns det behov av att ompröva det offentliga åtagandet där så är lämpligt och se över myndigheternas uppgifter. Utskottet noterar att arbetet med att minska antalet myndigheter nu har inletts och ser inte någon anledning att föregripa detta. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandena.

Statliga myndigheters kostnader

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om statliga myndigheters kostnader med hänvisning till regeringens pågående arbete. Utskottet framhåller att statsförvaltningen måste vara kostnadseffektiv för att den ska kunna leverera de resultat som medborgarna förväntar sig.

Motionerna

I motion 2023/24:553 av Sten Bergheden (M) yrkande 2 anförs att regeringen bör se över möjligheterna till en tydligare effektivisering och kostnadsänkning för myndigheter och statliga verk. I motion 2023/24:2258 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2 anförs att det behöver göras en översyn av svensk byråkrati och läggas fram förslag på kortare handläggningstider och ökad effektivisering, för att på så sätt minska kostnaderna i den svenska byråkratin med minst 30 procent.

Pågående arbete

I budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 2 avsnitt 4.5) anger regeringen att statsförvaltningen måste vara kostnadseffektiv för att den ska kunna leverera de resultat som både regeringen och medborgarna förväntar

sig. Regeringen anser att anslutningsgraden till de administrativa tjänster som Statens servicecenter erbjuder behöver öka, liksom myndighetens arbete med att digitalisera och standardisera processer. En utvärdering av hur centraliseringen av administrativa tjänster till Statens servicecenter har påverkat statsförvaltningens effektivitet har genomförts (SOU 2023:54). Betänkandet bereds i Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motsvarande yrkanden har behandlats tidigare av utskottet, senast i förra årets betänkande om statlig förvaltning och statistikfrågor (bet. 2022/23:FiU25). Yrkandena avstyrktes med hänvisning till att utgångspunkten för all statlig verksamhet är att den ska bedrivas effektivt, vad gäller både verksamhetens utförande och användandet av statens medel. Utskottet hänvisade också till att regeringen i budgetpropositionen för 2023 aviserat ett arbete för att effektivisera statsförvaltningen.

Utskottets ställningstagande

Liksom regeringen, anser också utskottet, att statsförvaltningen måste vara kostnadseffektiv för att den ska kunna leverera de resultat som medborgarna förväntar sig. Det finns liksom påpekas i motionerna behov av effektiviseringar och kostnadssänkningar i statliga myndigheter, men utskottet har inte för avsikt att föregripa det arbete som regeringen inlett. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandena.

Digitalisering och it i den statliga förvaltningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om digitalisering och it i den statliga förvaltningen med hänvisning till regeringens pågående arbete. Utskottet framhåller att digitaliseringen av den statliga förvaltningen är viktig både för att underlätta för medborgarna i deras kontakt med myndigheter och för att öka kvaliteten och effektiviteten i verksamheten.

Jämför reservation 2 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 anförs att den enskilda medborgaren bör ha ägarskap över sina data i offentliga system och veta hur och när de har använts. Medborgaren ska enbart behöva lämna specifik information en gång till det offentliga.

I motion 2023/24:39 av Mattias Bäckström Johansson (SD) efterfrågas ett principiellt ställningstagande som vägledning när det gäller användningen av öppen källkod och öppna standarder inom den offentliga sektorn för att åstadkomma kostnadsbesparingar, ge bättre möjligheter till tjänsteutveckling och öka användarnas inflytande.

Pågående arbete

I december 2023 överlämnade Utredningen om interoperabilitet vid datadelning sitt betänkande till regeringen (SOU 2023:96). Utredningen har haft i uppdrag att analysera befintlig styrning och reglering av interoperabilitet vid datadelning inom den offentliga förvaltningen och från den offentliga förvaltningen till externa aktörer. I uppdraget har ingått att utifrån analysen föreslå om och hur styrningen och regleringen av interoperabilitet vid datadelning bör utvecklas och organiseras på ett effektivt och säkert sätt.

Tidigare riksdagsbehandling

Motsvarande yrkanden har behandlats tidigare av utskottet, senast i förra årets betänkande om statlig förvaltning och statistikfrågor (bet. 2022/23:FiU25). Yrkandena avstyrktes med hänvisning till att det inom området pågår ett aktivt arbete, inte minst inom EU, med att förbättra förutsättningarna för att den statliga förvaltningen ska kunna ta till vara de fördelar som digitaliseringen kan innebära. Utskottet såg därför ingen anledning att föreslå några ytterligare åtgärder på området.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att digitaliseringen av den statliga förvaltningen är viktig, både för att underlätta för medborgarna i deras kontakt med myndigheter och för att öka kvaliteten och effektiviteten i verksamheten. Liksom utskottet konstaterat tidigare pågår ett aktivt arbete inom området, inte minst inom EU. Utskottet noterar även att Utredningen om interoperabilitet vid datadelning överlämnade sitt betänkande till regeringen i december 2023. Utskottet står fast vid sina ställningstaganden och ser därför ingen anledning att föreslå några ytterligare åtgärder inom området. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandena.

Lokal statlig service

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om lokal statlig service med hänvisning till regeringens pågående arbete och ansvarsfördelningen mellan riksdagen och regeringen inom ramen för den statliga förvaltningspolitiken.

Jämför reservation 3 (S, MP).

Motionerna

I motion 2023/24:1358 av Lars Isacson m.fl. (S) yrkande 5 anförs att statliga servicekontor med de mest medborgarnära statliga myndigheterna bör inrättas i fler kommuner. I motion 2023/24:1874 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 1 anförs att de statliga servicecentren fyller en viktig roll för en mer likvärdig tillgänglighet till statens samhällsservice i hela landet. Mot bakgrund av det behöver de etableras på fler platser i landet.

Pågående arbete

I budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 2 avsnitt 4.5) anger regeringen att statlig närvaro och service i hela landet är viktig för att förenkla för enskilda och för att öka medborgarnyttan. Enligt regeringen har de statliga servicekontoren genomgått en större expansion de senaste åren, som delvis fortfarande pågår. Regeringen bedömer att en viktig prioritering för resterande del av mandatperioden är att verksamheten får möjlighet att stabiliseras, särskilt mot bakgrund av de generella kostnadsökningarnas konsekvenser för verksamheten. Mot bakgrund av det har regeringen för närvarande inte för avsikt att gå vidare med de förfrågningar som inkommit till regeringen om nya servicekontor på specifika orter (Fi2021/02157, Fi2021/02400 och Fi2022/01760). Regeringen konstaterar även att digitaliseringen av den offentliga förvaltningen är viktig för att ge bättre service till medborgarna och öka tillgängligheten i hela landet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen för 2024 framhåller att statlig närvaro och service i hela landet är viktig för att förenkla för enskilda och för att öka medborgarnyttan. Samtidigt anger regeringen att man för närvarande inte har för avsikt att gå vidare med förfrågningar om nya servicekontor på specifika orter. Utskottet vill i sammanhanget påminna om ansvarsfördelningen mellan riksdagen och regeringen som innebär att regeringen styr riket under ansvar för riksdagen. Det är regeringen som inrättar, ombildar och lägger ned myndigheter i den utsträckning den anser

vara mest lämplig för olika verksamheter vid olika tillfällen. Utskottet avstyrker därmed motionsyrkandena.

Statliga myndigheter som drivkraft för flygets klimatomställning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om statliga myndigheter som drivkraft för flygets klimatomställning med hänvisning till regeringens pågående arbete och ansvarsfördelningen mellan regeringen och riksdagen inom ramen för den statliga förvaltningspolitiken.

Motionen

I motion 2023/24:2414 av Helena Gellerman (L) anförs att staten och dess myndigheter bör utveckla färd-sättsneutrala resepolicyer och genomföra upphandlingar av fossilfritt flygbränsle.

Pågående arbete

I regeringens proposition Sveriges genomförande av Agenda 2030 (prop. 2019/20:188, bet. 2020/21:FiU28, rskr. 2020/21:154) konstateras att många av de centrala principer som uttrycks i Agenda 2030 redan är tydligt formulerade som målsättningsstadgande i svensk grundlag. Av 1 kap. 2 § regeringsformen framgår att det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer. Enligt 15 § förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter ska den enskilda myndigheten som ett verktyg för att miljöanpassa sin verksamhet utarbeta en resepolicy. I budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 2 avsnitt 4.5.2) anger regeringen att de statliga myndigheterna kan använda Agenda 2030 som ett verktyg och ett gemensamt språk för att strukturera sitt arbete med de utmaningar Sverige har.

Utskottets ställningstagande

En viktig komponent i den svenska statsförvaltningen är myndigheternas fristående ställning och långtgående befogenheter att besluta om hur de egna uppgifterna ska lösas. Den statliga förvaltningspolitiken bygger således i stor utsträckning på att myndigheterna, inom ramen för de mål och uppgifter som riksdagen och regeringen beslutat om, själva avgör hur verksamheten organiseras för att tillgodose samhällets behov. Utskottet konstaterar att riksdagen beslutat om mål för Sveriges genomförande av Agenda 2030.

Utskottet ser inte anledning att föreslå några ytterligare åtgärder på området och avstyrker motionsyrkandet.

Åtgärder mot korruption och otillbörlig påverkan i statliga myndigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om åtgärder mot otillbörlig påverkan i statliga myndigheter med hänvisning till regeringens pågående arbete med att ta fram en ny handlingsplan mot korruption i den offentliga förvaltningen.

Jämför reservation 4 (MP).

Motionen

I partimotion 2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) anförs att statliga myndigheter kan vara en måltavla för otillbörlig påverkan och korruption. Motionärerna hänvisar till Riksrevisionens granskningsrapport Trakasserier, hot och våld – förebyggande insatser och hantering vid statliga myndigheter (RiR 2022:26) och anser att rekommendationerna i rapporten bör tas vidare. Det handlar om att ge en myndighet i uppdrag att inrätta en funktion som ska stödja myndigheter med praktiska råd och verktyg (yrkande 163). Vidare bör en myndighet ges i uppdrag att ta fram kunskapsunderlag som dokumenterar erfarenheter från och ger stöd till mindre myndigheter och myndigheter där förutsättningarna för verksamheten förändras (yrkande 164). Slutligen bör regeringen överväga ändringar i lagstiftningen som gör att myndigheter kan minska enskilda beslutsfattares eller handläggares utsatthet, utan att medborgarnas grundläggande rätt att ta del av information äventyras (yrkande 165).

Pågående arbete

Statskontoret ska enligt sin instruktion främja och samordna arbetet för en god förvaltningskultur i staten. Statskontoret har också ett uppdrag att främja arbetet mot korruption (Fi2020/04961). Uppdraget omfattar bl.a. att utveckla stöd för ett strukturerat arbetssätt mot korruption och stöd för analys av korruptionsrisker samt att lämna lägesbilder till regeringen över hur de statliga myndigheternas arbete mot korruption utvecklas. Den första lägesbilden överlämnades till regeringen i juni 2021, och i slutet av november 2023 överlämnades nästa lägesbild i myndighetens slutrapport om uppdraget (2023:20).

I budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 2 avsnitt 4.5) anger regeringen att korruption och otillåten påverkan är skadligt för ekonomin, för allmänhetens förtroende för det offentliga och i förlängningen för demokratin. I samband med att den nuvarande handlingsplanen mot

korruption i den offentliga förvaltningen löper ut 2023 avser regeringen att ta fram en ny handlingsplan som tar ett brett grepp om arbetet mot korruption och otillåten påverkan. Statsanställda ska enligt regeringen kunna känna sig trygga på arbetet, och hot, våld och trakasserier ska aldrig tolereras. Regeringen avser att rikta fokus mot och noga följa utvecklingen i fråga om hot, våld och trakasserier mot anställda i staten.

Tidigare riksdagsbehandling

I utskottets betänkande med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport om trakasserier, hot och våld vid statliga myndigheter (bet. 2022/23:FiU40) konstaterar utskottet att det ser allvarligt på alla former av trakasserier, hot och våld som riktas mot statligt anställda. I betänkandet instämmer utskottet med regeringen som i sin skrivelse med anledning av granskningsrapporten (skr. 2022/23:86) anför att den typen av påverkansförsök i förlängningen riskerar att underminera viktiga demokratiska principer som rättssäkerhet och opartiskhet. Liksom regeringen understryker utskottet att statsförvaltningen ska vara rättssäker och effektiv och att offentligt anställda ska ha en trygg och säker arbetsmiljö. Utskottet instämmer även i regeringens bedömning att arbetet med att förebygga och hantera trakasserier, hot och våld mot statligt anställda kan utvecklas inom ramen för gällande regelverk och uppdrag. Utskottet konstaterar att det av regeringens skrivelse framgår att regeringen har vidtagit ett antal åtgärder för att föra arbetet framåt.

Utskottets ställningstagande

Korruption och otillåten påverkan är skadligt för ekonomin, för allmänhetens förtroende för det offentliga och i förlängningen för demokratin. Enligt utskottet är det självklart att statsanställda ska kunna känna sig trygga på arbetet. Hot, våld och trakasserier ska aldrig tolereras. Utskottet konstaterar att regeringen avser att ta fram en ny handlingsplan mot korruption i den offentliga förvaltningen eftersom den tidigare löpte ut 2023. Med detta avstyrker utskottet samtliga motionsyrkanden.

Staten som arbetsgivare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om staten som arbetsgivare med hänvisning till regeringens pågående arbete och den långtgående delegeringen av de arbetsgivarpolitiska frågorna.

Jämför reservation 5 (V) och 6 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:647 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 15 anförs att regeringen i sin arbetsgivarpolicy uttryckligen ska ange att statliga myndigheter inte ska anlita bemanningsföretag.

I kommittémotion 2023/24:2705 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4 anförs att staten som arbetsgivare bör gå före och aktivt verka för att människor ska kunna arbeta längre om de vill.

Pågående arbete

Av regeringsförklaringen hösten 2022 framgår att drivkrafterna för äldre som vill stanna kvar i arbetslivet kommer att förbättras. Enligt regeringsförklaringen är äldres erfarenhet och kompetens ofta förbisedd i Sverige och åldersdiskrimineringen underskattar många äldres förmåga att bidra. Från och med 2023 har en arbetstagare enligt 32 a § lagen (1982:80) om anställningskydd rätt att kvarstå i anställningen till utgången av den månad då han eller hon fyller 69 år.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om att staten i sin arbetsgivarpolicy ska verka för att statliga myndigheter slutar anlita bemanningsföretag har behandlats tidigare av utskottet, senast i förra årets betänkande om statlig förvaltning och statistikfrågor (bet. 2022/23:FiU25). Yrkandena har avstyrkts med hänvisning till bl.a. den långtgående delegeringen av de arbetsmarknadspolitiska frågorna, som riksdagen senast slog fast 2010.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet, i likhet med tidigare år, understryka den långtgående delegeringen av de arbetsgivarpolitiska frågorna. Utskottet konstaterar vidare att det pågår arbete för att förbättra drivkrafterna för äldre som vill stanna kvar i arbetslivet. Utskottet står också fast vid sina tidigare ställningstaganden och avstyrker därmed samtliga motionsyrkanden.

Statens fastighetsförvaltning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om statens fastighetsförvaltning med hänvisning till regeringens pågående arbete och de riktlinjer inom lokalförsörjnings- och fastighetsområdet som riksdagen beslutat om.

Jämför reservation 7 (S), 8 (C) och 9 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2686 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 22 framhålls behovet av att hitta långsiktiga lösningar för kulturfastigheter. Motionärerna menar att det finns en grundkonflikt mellan Statens fastighetsverks uppdrag att på lång sikt säkra kulturhistoriskt viktiga byggnader och att de verksamheter som finns i byggnaderna ska kunna utveckla sina verksamheter och inte skära ned på dem för att ha råd att betala hyran. I kommittémotion 2023/24:1885 av Amanda Lind och Jacob Risberg (båda MP) yrkande 12 framhålls behovet av en utredning av hyressituationen och att villkoren för kulturfastigheter och lokaler för kulturverksamheter generellt kan förbättras. Motionärerna anser att den översyn som regeringen avser att göra av hyresmodellen för vissa kulturfastigheter inte är tillräcklig eftersom den endast berör fem nationella fastigheter. I kommittémotion 2023/24:2454 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 16 anförs att Akademiska Hus AB har varit starkt kritiserat för att ta ut mycket hög hyra från lärosätena och för att hyrorna urholkar lärosätenas möjligheter att använda de fria medlen till forskning. Motionärerna vill att det görs en genomlysning av hur Akademiska Hus AB lever upp till sitt uppdrag. I motion 2023/24:114 av Robert Stenkvist (SD) anförs att regeringen bör utreda en ny modell för att driva verksamheten i statens byggnader där staten tar ett direkt ansvar för skötsel av sina fastigheter där det bedrivs statlig verksamhet. Enligt motionären utgör hyresmodellen för statlig verksamhet i grunden en rundgång av pengar inom staten. I motion 2023/24:1832 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S) anförs att det inte är rimligt att kommuner ska behöva bära huvudansvaret för att vårda det gemensamma kulturarvet, t.ex. Kronobergs slottsruin och ett flertal liknande kulturarv. Motionärerna vill att ansvarsfördelningen utreds. I motion 2023/24:2468 av Christofer Bergenblock och Catarina Deremar (båda C) framhålls behovet av att ta fram mer ändamålsenliga modeller för finansiering av underhållet av de statliga kulturfastigheterna så att de kan bevaras för eftervärlden.

I motion 2023/24:1709 av Teresa Carvalho och Hans Ekström (båda S) anförs att regeringen bör vara varsam med svenska fastigheter utomlands och inte falla för eventuella dagsaktuella frestelser att sälja utan särskilda skäl, utan i stället ta sin utgångspunkt i att bevara och behålla.

Pågående arbete

I budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 2 avsnitt 5.5) anger regeringen att de riktlinjer som beslutats av riksdagen inom lokalförsörjnings- och fastighetsområdet ligger fast. Detta innebär bl.a. att statens fastighetsförvaltning bör vara skild från brukandet av lokaler och mark, att förvaltningen bör bedrivas med ett avkastningskrav som i så stor utsträckning som möjligt är marknadsmässigt samt att de fastigheter som av historiska eller andra skäl är olämpliga att föra över till bolag bör koncentreras i en samordnad förvaltning som bedrivs i myndighetsform. De fastighetsförvaltande myndigheterna ska enligt regeringen bl.a. förvalta fastigheterna så att en god hushållning och en hög ekonomisk effektivitet uppnås. Fastigheternas värden ska bevaras på en för ägaren och brukaren långsiktigt lämplig nivå.

Regeringen bedömer att kostnadshyresmodellen som tillämpas för huvudbyggnaderna för Kungliga Operan, Kungliga Dramatiska teatern, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet och Statens historiska museer behöver ses över. Betänkandet Funktionalitet och enhetlighet – hyresmodell för fem kulturinstitutioners huvudbyggnader (SOU 2020:76) överlämnades till regeringen i december 2020. Betänkandet har remitterats och bereds i Regeringskansliet. Regeringens ambition för bidragsfastigheterna är att intäkterna ska öka samtidigt som kostnaderna ska minska, för att på sikt minska underskotten.

Tidigare riksdagsbehandling

Ett motsvarande yrkande om avyttring av utrikes fastigheter behandlades av utskottet i betänkande 2017/18:FiU25. Yrkandet avstyrktes med hänvisning till att Statens fastighetsverks (SFV) uppdrag är att förvalta fastigheter som behövs för statlig verksamhet. Om det inte finns något sådant behov och om det inte finns särskilda skäl för att egendomen fortfarande ska ägas av staten, konstaterade utskottet att SFV får sälja den fasta egendomen enligt förordningen (1996:1190) om överlåtelse av statens fasta egendom, m.m.

När det gäller Akademiska Hus AB har utskottet tidigare avstyrkt yrkanden om att se över förvaltningen av universitets och högskolors fastigheter med hänvisning till att den bärande principen för de statliga myndigheternas lokalförsörjning är att skilja mellan myndigheternas brukande av lokaler och förvaltningen av fastigheter för statens räkning.

Utskottets ställningstagande

Liksom regeringen anger i budgetpropositionen för 2024 ligger de riktlinjer som beslutats av riksdagen inom lokalförsörjnings- och fastighetsområdet fast och utskottet ser inte någon anledning att förändra dessa grundläggande principer. Utskottet noterar vidare att betänkandet Funktionalitet och enhetlighet – hyresmodell för fem kulturinstitutioners huvudbyggnader för

närvarande bereds i Regeringskansliet. Mot bakgrund av detta avstyrks samtliga motionsyrkanden.

Försäljning av statliga bolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om försäljning av statliga bolag med hänvisning till regeringens pågående arbete inom ramen för statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande.

Motionerna

I motion 2023/24:2107 av Jesper Skalberg Karlsson och Louise Meijer (båda M) yrkandena 1 och 4 anförs att regeringen bör se över möjligheten att sälja Vasallen AB och att sälja sitt innehav i Sweden House.

I motion 2023/24:2537 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkande 3 anförs att regeringen bör se över möjligheten att sälja Akademiska Hus AB.

Pågående arbete

Statens ägarpolicy för bolag med statligt ägande beslutades 2020. Av ägarpolicyn framgår att för staten som aktiv och professionell ägare ingår att pröva skälen för fortsatt statligt ägande liksom att överväga bolagens olika uppdrag och inriktning. I 2023 års redogörelse för företag med statligt ägande (skr. 2022/23:140) anger regeringen att man inom ramen för ägarpolicyn avser att fortsätta att utveckla bolagsstyrningen samt att vid behov revidera statens ägarpolicy.

Riksdagen har bemyndigat regeringen att överföra statens aktier i Vasallen AB till Statens Bostadsomvandling AB (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:NU1, rskr. 2020/21:145). Riksdagen har även beslutat att Vasallen på sikt bör avvecklas (prop. 1996/97:4, bet. 1996/97:FöU1, rskr. 1996/97:36 och prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284). I propositionen från hösten 2020 konstaterar regeringen att Vasallen i huvudsak har avyttrat samtliga fastigheter som bolaget ägt. Eftersom bolaget inte längre bedriver någon verksamhet men ansvarar för garantitider och ansvarstider som löper på tio år från godkänd slutbesiktning behöver bolaget enligt regeringen avvecklas på ett effektivt sätt. Genom att överföra aktierna till ett annat statligt helägt bolag anger regeringen att kostnaderna kan minskas under avvecklingsfasen. Under 2021 övertog Statens Bostadsomvandling AB statens aktier i Vasallen AB och fick upp draget att slutföra avvecklingen av bolaget (skr. 2022/23:140).

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrker motionsyrkandena med hänvisning till regeringens pågående arbete inom ramen för statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande.

Gränsöverskridande statistik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om gränsöverskridande statistik med hänvisning till regeringens pågående arbete inom området.

Jämför reservation 10 (S).

Motionen

I motion 2023/24:1586 av Gunilla Svantorp (S) anføres att möjligheterna till gränsöverskridande statistik bör ses över. I stället för egeninitierade projekt på lokal och regional nivå bör staten ta ansvar för framställningen av gränsöverskridande statistik.

Pågående arbete

Inkomst- och taxeringsregistret (IoT) och den officiella inkomststatistiken omfattar i huvudsak inkomster från arbete och olika transfereringar i Sverige. Inkomst som svenskar får från utlandet saknas därför i stor utsträckning i IoT och i inkomststatistiken. Med anledning av detta har Statistiska centralbyrån (SCB) tillsammans med Skatteverket arbetat för att förbättra täckningen av inkomster från de nordiska länderna i inkomststatistiken för personer som är folkbokförda i Sverige. Från och med 2011 har SCB kompletterat Inkomst- och taxeringsregistret med pensions- och löneinkomst från Danmark, Finland, Island och Norge. Enligt SCB:s rapport med fördjupad information i frågan från slutet av 2021 innebär det att tidigare publicerad statistik för 2011–2019 kommer att revideras i samband med att inkomststatistik för 2020 publiceras i januari 2022.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrker motionsyrkandet med hänvisning till pågående arbete med att förbättra täckningen av inkomster från de nordiska länderna i inkomststatistiken för personer som är folkbokförda i Sverige.

Reservationer

1. Den statliga myndighetsstrukturen, punkt 1 (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD), Charlotte Quensel (SD) och David Perez (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:468 av Matheus Enholm m.fl. (SD) yrkande 1 och

avslår motion

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkande 1.

Ställningstagande

För att uppnå ändamålsenlighet i förvaltningen och för att hushålla med statens resurser behöver det allmänna genomföra en myndighetsinventering för att ta reda på vilka myndigheter som inte är samhällsnyttiga eller om deras egentliga uppdrag överskuggats av ovidkommande hänsyn. Den generella utgångspunkten bör vara att myndigheter, förutom att tjäna allmänheten, är till för att verkställa politiska beslut och/eller informera och utreda specifika angelägenheter inom myndighetens verksamhetsområde. Politik ska däremot bedrivas i de parlamentariska församlingarna och i den allmänna debatten, och forskning bör i möjligaste mån bedrivas på lärosäten och inte av myndigheter i övrigt. Myndigheter som är politiserade, överflödiga eller överlappar med uppdragen för andra effektivare myndigheter bör avvecklas eller reformeras i syfte att de ska fokusera mer på sina kärnuppdrag. Det bör t.ex. utredas om det är möjligt att ändra uppdraget till Svenska institutet för Europapolitiska studier (Sieps) så att myndigheten blir mer ett granskningsorgan inriktat mot EU:s politiska utveckling och förvaltning som analyserar vilka konsekvenser olika förändringar innebär för Sverige.

2. Digitalisering och it i den statliga förvaltningen, punkt 3 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 samt avslår motion

2023/24:39 av Mattias Bäckström Johansson (SD).

Ställningstagande

Utgångspunkten för alla offentliga tjänster ska vara att de kan hanteras digitalt. Det öppnar för nya lösningar som ökar medborgarnas insyn och möjlighet att interagera med myndigheterna. Nya tjänster behöver utvecklas myndighetsövergripande med medborgaren i fokus. Medborgaren ska inte behöva ta reda på vilken myndighet som sköter vilken fråga. Det är dags att göra visionen om ”en väg in” till det offentliga Sverige till verklighet. Den enskilda medborgaren bör ha ägarskap över sina data i offentliga system och veta hur och när de har använts. Undantag kan göras för särskilda specificerade tillfällen relaterat till exempelvis brottsutredning eller nationella säkerhetsintressen. Medborgaren ska enbart behöva lämna specifik information en gång till det offentliga. Varje specifik information ska bara samlas in en gång och för en specifik anledning vilket ska katalogiseras. Efter denna insamling ska det offentliga säkra att informationen är tillgänglig för de instanser som behöver den enligt överenskommen anledning, en s.k. once only-princip.

3. Lokal statlig service, punkt 4 (S, MP)

av Mikael Damberg (S), Gunilla Carlsson (S), Björn Wiechel (S), Ingela Nylund Watz (S), Janine Alm Ericson (MP) och Eva Lindh (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:1358 av Lars Isacsson m.fl. (S) yrkande 5 och

2023/24:1874 av Amanda Lind m.fl. (MP) yrkande 1.

Ställningstagande

Staten har ett viktigt ansvar för att se till att det finns en bra service till medborgarna i hela landet. Arbetet för att stärka samverkan mellan myndigheter lokalt intensifierades under den tidigare regeringen. Fler servicekontor inrättades och samordnades under Statens servicecenter. Nu finns snart 150 statliga servicekontor runt om i landet, både på landsbygden, på mindre orter och i utsatta områden, där man kan få service av enklare

karaktär från myndigheter som Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Detta arbete bör fortsätta och regeringen bör inrätta statliga servicekontor i fler kommuner för en mer likvärdig tillgänglighet till statens samhällsservice.

4. Åtgärder mot korruption och otillbörlig påverkan i statliga myndigheter, punkt 6 (MP)

av Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 163–165.

Ställningstagande

Även om Sverige internationellt sett ligger bra till när det gäller otillbörlig påverkan och korruption har Sverige den senaste tiden dalat i Transparency Internationals antikorrupsionsindex. Även myndigheter kan vara en måltavla för otillbörlig påverkan och korruption. Riksrevisionen har granskat de statliga myndigheternas och regeringens arbete med att förebygga och hantera trakasserier, hot och våld mot statligt anställda (RiR 2022:26). Riksrevisionens övergripande slutsats är att arbetet i många delar är effektivt. Riksrevisionen bedömer dock att det behövs ett förbättrat stöd till myndigheter där trakasserier, hot och våld är mer ovanliga, och lämnar ett antal rekommendationer till regeringen. Riksrevisionens rekommendationer behöver tas vidare.

Det handlar dels om att ge en myndighet i uppdrag att inrätta en funktion som ska stödja myndigheter med praktiska råd och verktyg, framför allt de myndigheter som saknar erfarenhet av och resurser för att hantera trakasserier, hot och våld. Det bör också övervägas om funktionen även kan erbjuda stöd till kommuner och regioner. En myndighet bör vidare ges i uppdrag att ta fram kunskapsunderlag som dokumenterar erfarenheter från, och kan ge stöd till, mindre myndigheter och myndigheter där förutsättningarna för verksamheten förändras. På sikt bör även regioner och kommuner omfattas. Slutligen bör det övervägas ändringar i lagstiftningen som gör att myndigheter vid behov kan minska enskilda beslutsfattares eller handläggares utsatthet, men utan att medborgarnas grundläggande rätt att ta del av information äventyras.

5. Staten som arbetsgivare, punkt 7 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:647 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 15 och
avslår motion

2023/24:2705 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Regeringen bör verka för att staten, i sin arbetsgivarpolicy, uttryckligen ser till att statliga myndigheter slutar att använda bemanningsföretag. Undersökningar visar att de statliga myndigheterna i allt större utsträckning anlitar bemanningsföretag, både i myndigheternas stödfunktioner och för arbete i myndigheternas kärnverksamhet, dvs. myndighetsutövning. Vid sidan av det uppenbara problemet att privaträttsliga organ blir en del av myndigheternas kärnverksamhet finns det ytterligare problem med detta. För det första skapar det en uppdelning av personalen där de inhyrda får en högre tröskel till delaktighet och inflytande på jobbet. För det andra innebär det en stor kostnad för staten. Genom att staten går före och ser till att undvika problematiska bemanningslösningar för den egna personalförsörjningen kan det förhoppningsvis få spridning till andra delar av arbetsmarknaden.

6. Staten som arbetsgivare, punkt 7 (MP)

av Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2705 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP) yrkande 4 och
avslår motion

2023/24:647 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 15.

Ställningstagande

Forskningen talar om ålderismen och de stereotypa föreställningar många har om äldre. Det finns ren diskriminering och diskriminering som samverkar, t.ex. ålder och kön, ålder och etnicitet eller både och. Det finns också ålderism i form av förutfattade meningar som får en diskriminerande betydelse. Att Sverige är mer ålderistiskt än andra länder har lyfts av t.ex. WHO. Enligt World Values Survey, ett globalt forskarnätverk som studerar människors värderingar, är Sverige ett av de länder i världen där det förekommer mest ålderism och respekten för äldre är låg. Sverige är enligt World Values Survey det femte sämsta landet i världen på att respektera äldre.

En viktig uppgift för samhället är att årsrika människor i så hög grad som möjligt kan fortsätta att leva sina liv som de själva vill, att de kan dela med sig av sin erfarenhet och kunskap och att samhället har sätt att ta till vara det. Delegationen för senior arbetskraft presenterade sitt slutbetänkande 2020, Äldre har aldrig varit yngre – allt fler kan och vill arbeta längre (SOU 2020:69). Ett av förslagen som behöver tas vidare är att staten som arbetsgivare bör gå före och aktivt verka för att människor kan arbeta längre om de vill.

7. Statens fastighetsförvaltning, punkt 8 (S)

av Mikael Damberg (S), Gunilla Carlsson (S), Björn Wiechel (S), Ingela Nylund Watz (S) och Eva Lindh (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2686 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 22 och
avslår motionerna
2023/24:114 av Robert Stenkvist (SD),
2023/24:1709 av Teresa Carvalho och Hans Ekström (båda S),
2023/24:1832 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S),
2023/24:1885 av Amanda Lind och Jacob Risberg (båda MP) yrkande 12,
2023/24:2454 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 16 och
2023/24:2468 av Christofer Bergenblock och Catarina Deremar (båda C).

Ställningstagande

Statens fastighetsverk (SFV) har i dag två olika hyresmodeller som myndigheten kan applicera på sina fastigheter. Det är dels s.k. kostnadshyra, dels marknadshyra. Kostnadshyra tillämpas för fem nationella kulturinstitutioner: Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet, Operan, Dramaten

och Historiska museet. Dessa kulturinstitutioner är intimt sammankopplade med byggnaderna, dvs. själva ändamålet med fastigheterna är att bedriva de aktuella kulturverksamheterna. Oavsett vilken modell som används urholkar hyran anslaget till kulturinstitutionerna.

Det finns en grundkonflikt mellan SFV:s uppdrag att på lång sikt säkra kulturhistoriskt viktiga byggnader och att samtidigt som de verksamheter som finns i dessa byggnader samtidigt ska kunna utveckla sina verksamheter och inte skära ned på dem för att ha råd att betala hyran för byggnader som de rimligen inte kan flytta ifrån. Vi hamnar i en situation där varje höjning av verksamheternas bidrag äts upp av allt högre hyror. Det kan inte vara en rimlig utveckling. Vi välkomnar regeringens initiativ att se över hur renoveringskostnaderna ska fördelas mellan Naturhistoriska riksmuseet och SFV och den generella översyn av kostnadshyror som initierats. För en långsiktig lösning anser vi dock att det krävs blocköverskridande samtal. Kulturfastigheter behöver långsiktiga lösningar.

8. Statens fastighetsförvaltning, punkt 8 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2454 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 16 och avslår motionerna

2023/24:114 av Robert Stenkvist (SD),

2023/24:1709 av Teresa Carvalho och Hans Ekström (båda S),

2023/24:1832 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S),

2023/24:1885 av Amanda Lind och Jacob Risberg (båda MP) yrkande 12,

2023/24:2468 av Christofer Bergenblock och Catarina Deremar (båda C) och

2023/24:2686 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 22.

Ställningstagande

I början av 1990-talet genomfördes den s.k. lokalförsörjningsreformen i syfte att uppnå ett mer effektivt resursutnyttjande i statliga myndigheter. Dessutom skulle relationen mellan fastighetsägare och hyresgäst bli mer affärsmässig. Akademiska Hus AB är ett statligt ägt aktiebolag vars uppdrag är att äga, utveckla och förvalta fastigheter för universitet och högskolor med huvudfokus på utbildnings- och forskningsverksamhet. Akademiska Hus AB har varit starkt kritiserat för att de tar ut mycket hög hyra från lärosätena och för att hyror urholkar lärosätenas möjligheter att använda de fria medlen till

forskning. Samtidigt finns stora variationer mellan olika lärosäten både när det gäller de totala hyreskostnaderna och andelen av hyreskostnaderna som går till Akademiska Hus AB. Mot bakgrund av detta behöver det göras en genomlysning av hur Akademiska Hus AB lever upp till sitt uppdrag.

9. Statens fastighetsförvaltning, punkt 8 (MP)

av Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1885 av Amanda Lind och Jacob Risberg (båda MP) yrkande 12 och avslår motionerna

2023/24:114 av Robert Stenkvist (SD),

2023/24:1709 av Teresa Carvalho och Hans Ekström (båda S),

2023/24:1832 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S),

2023/24:2454 av Anders Ådahl m.fl. (C) yrkande 16,

2023/24:2468 av Christofer Bergenblock och Catarina Deremar (båda C) och

2023/24:2686 av Lawen Redar m.fl. (S) yrkande 22.

Ställningstagande

Våra centralmuseer och nationalscener måste ges goda förutsättningar att hantera situationen med inflation, höjda hyror och vissa behov av renovering av lokaler. Det är bra att hyresmodellen för vissa kulturfastigheter ska ses över igen, men det är inte tillräckligt och det berör enbart fem nationella fastigheter. Översynen bör även inkludera en utredning om hur hyressituationen och villkoren för kulturfastigheter och lokaler för kulturverksamheter generellt kan förbättras.

10. Gränsöverskridande statistik, punkt 10 (S)

av Mikael Damberg (S), Gunilla Carlsson (S), Björn Wiechel (S), Ingela Nylund Watz (S) och Eva Lindh (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1586 av Gunilla Svantorp (S).

Ställningstagande

Regeringen bör se över möjligheten till gränsöverskridande statistik. Bakgrunden är att viktig statistik tar slut vid landets gräns, vilket t.ex. får konsekvensen att gränskommuner klandras för att ha många barn som lever i knappa förhållanden på grund av att familjernas inkomster är låga. Även om det självklart finns barn som lever i den verkligheten är en delförklaring att föräldrarna arbetar i Norge och att deras inkomst därmed inte registreras i den svenska statistiken. Under pandemin såg vi också direkta konsekvenser av att inte ha gränsöverskridande statistik då ingen riktigt visste hur många som t.ex. riskerade arbetslöshet när gränserna stängdes. Region Värmland har på senare år tagit fram egen statistik för att tydliggöra hur det faktiska förhållandet ser ut och fler projekt pågår, ofta initierade av regioner eller kommuner. Nu är det dags att staten också tar ansvar för frågan om man menar allvar med att ta bort så många gränshinder som det bara går.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2023/24

2023/24:39 av Mattias Bäckström Johansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en övergång till öppen källkod och öppna standarder inom den offentliga sektorn och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:114 av Robert Stenkvist (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en ny modell för att driva verksamheten i statens byggnader där staten tar ett direkt ansvar för skötsel av sina fastigheter där det bedrivs statlig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:468 av Matheus Enholm m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inventera de befintliga myndigheterna och göra förvaltningen mer effektiv och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:553 av Sten Bergheden (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en tydligare effektivisering och kostnadsänkning för myndigheter och statliga verk och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:647 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att staten, i sin arbetsgivarpolicy, uttryckligen ser till att statliga myndigheters anlitande av bemanningsföretag avvecklas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:696 av Ida Drougge (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en stor myndighetsreform med genomgång och prioritering av Sveriges myndigheter och deras regleringsbrev i syfte att minska antalet myndigheter, öka deras effektivitet och fokusera på kärnuppgiften och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1358 av Lars Isacsson m.fl. (S):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statliga servicekontor bör inrättas med de mest medborgarnära statliga myndigheterna i fler kommuner och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1586 av Gunilla Svantorp (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till gränsöverskridande statistik och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1709 av Teresa Carvalho och Hans Ekström (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om svenska fastigheter utomlands och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1832 av Tomas Eneroth och Monica Haider (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en utredning om det framtida ansvaret för statens fastigheter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1874 av Amanda Lind m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer likvärdig tillgänglighet till statens samhällsservice i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1885 av Amanda Lind och Jacob Risberg (båda MP):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur hyressituationen och villkoren för kulturfastigheter och lokaler för kulturverksamheter generellt kan förbättras och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2107 av Jesper Skalberg Karlsson och Louise Meijer (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att sälja Vasallen AB och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att sälja sitt innehav i Sweden House och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2258 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör göras en övergripande översyn av svensk byråkrati i syfte att minska handläggningstiderna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om målet att genomföra en omfattande effektivisering av svensk byråkrati i syfte att minska kostnaderna med minst 30 procent och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2414 av Helena Gellerman (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten och dess myndigheter bör utveckla färdsätsneutrala resepolicyer och upphandla fossilfritt flygbränsle för sina flygresor och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2454 av Anders Ådahl m.fl. (C):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en genomlysning av hur Akademiska Hus lever upp till sitt uppdrag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2455 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den enskilda medborgaren bör ha ägarskap över sina data i offentliga system och veta hur och när de har använts och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medborgaren enbart ska behöva lämna specifik information en gång till det offentliga och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2468 av Christofer Bergenblock och Catarina Deremar (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda nya fastighetsmodeller hos Statens fastighetsverk i syfte att ta fram mer ändamålsenliga modeller för finansiering av underhållet av de statliga kulturfastigheterna så att de kan bevaras för eftervärlden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2537 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till en försäljning av Akademiska Hus och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2669 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

163. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge en myndighet i uppdrag att inrätta en funktion som ska stödja myndigheter med praktiska råd och verktyg och tillkännager detta för regeringen.
164. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge en myndighet i uppdrag att ta fram kunskapsunderlag och tillkännager detta för regeringen.
165. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ändringar i lagstiftningen som gör att myndigheter vid behov kan minska enskilda beslutsfattares eller handläggares utsatthet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2686 av Lawen Redar m.fl. (S):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hitta långsiktiga lösningar för kulturfastigheter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2705 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten bör gå före och aktivt verka för att människor ska kunna arbeta längre om de vill, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.